

Steigerplan Zuidbuurt Steigereiland

Oktober 2008

Steigerplan Zuidbuurt Steigereiland

Beleidskader afmeervoorzieningen voor de Zuidbuurt van Steigereiland (IJburg)

**Oktober 2008
Stadsdeel Zeeburg**

Inhoud

Inleiding	1
Aanleiding	1
Doel	2
Plangebied	3
Uitgangspunten	3
Randvoorwaarden	5
<i>Planologisch-juridische randvoorwaarden</i>	5
<i>Infrastructurele randvoorwaarden</i>	5
<i>Waterstaatkundige randvoorwaarden</i>	5
<i>Waterloopkundige randvoorwaarden</i>	6
<i>Nautische randvoorwaarden</i>	6
<i>Beheertechnische randvoorwaarden</i>	7
<i>Bedrijfseconomische randvoorwaarden</i>	7
<i>Geografische randvoorwaarden</i>	7
<i>Stedenbouwkundige randvoorwaarden</i>	7
<i>Milieutechnische randvoorwaarden</i>	7
<i>Ecologische randvoorwaarden</i>	8
Vraag naar afmeervoorzieningen	9
Locaties voor afmeervoorzieningen	11
<i>Locatie 1a, 1b en 1c (steigers met ligplaatsen)</i>	11
<i>Locatie 2 (steigers met aanlegplaatsen)</i>	11
<i>Locatie 3 (recreatiesteiger)</i>	12
<i>Locatie 4 (vlotsteiger)</i>	12
Handhaving en beheer	13
<i>Stadsdeel Zeeburg</i>	13
<i>Binnenwaterbeheer Amsterdam</i>	13
<i>Waternet</i>	14
<i>Rijkswaterstaat</i>	14
Financiering en uitvoering	15
BIJLAGEN	16

Steigerplan Zuidbuurt Steigereiland

Inleiding

Eén van de doelstellingen van IJburg is het toevoegen van een gevarieerd waterrijk woonmilieu waarbinnen water- en oeverrecreatie een belangrijke rol spelen. Dat komt onder andere tot uiting in de planning van afmeervoorzieningen waar bewoners en bezoekers gebruik van kunnen maken. Alle eilanden van IJburg worden in meer of mindere mate voorzien van ligplaatsen. De ligplaatsen zijn onderverdeeld in openbare ligplaatsen, privé ligplaatsen en ligplaatsen in de jachthaven(s). Om af te kunnen meren wordt op IJburg, afhankelijk van de locatie, gebruik gemaakt van haalkommen, ringen, bolders of steigers. Net als de wijken Haveneiland Oost en West zal Steigereiland voorzieningen bieden ten behoeve van de pleziervaart. Het Steigereiland bestaat uit drie buurten, de Waterbuurt, de Noordbuurt en de Zuidbuurt. In tegenstelling tot het Haveneiland en de Waterbuurt heeft de Zuidbuurt geen binnenwatercircuit. De Zuidbuurt kan alleen voorzien in afmeermogelijkheden in het buitenwater, aan kaden en oevers. Hoewel de kaden en oevers in eerste instantie een waterstaatkundige functie hebben, zou Steigereiland geen steigereiland zijn als, onder voorwaarden, de aanleg van steigers is toegestaan.

Aanleiding

In 2001 is Uitwerkingsplan 4, van het bestemmingsplan IJburg eerste fase, voor de hoofdstructuur van de openbare ruimte (w.o. water) van Steigereiland vastgesteld. In lid 1 en 2 van de voorschriften is bepaald dat de gronden op de plankaart bestemd voor openbare ruimte zijn aangewezen voor onder andere water met inbegrip van bijbehorende voorzieningen, met uitzondering van steigers. In afwijking van het bepaalde in lid 1 en lid 2 mogen de gronden op de uitwerkingsplankaart nader aangeduid met "steigers toegestaan" worden bebouwd ten behoeve van steigers, met een maximumbouwhoogte van 3 meter (zie bijlage 3 voor de plankaart).

Stadsdeel Zeeburg zal binnen afzienbare tijd de beheersbevoegdheid krijgen over IJburg en daarmee over het water dat onderdeel uitmaakt van de openbare ruimte. Het stadsdeel heeft in 2004 de Nota Waterrecreatie in Zeeburg opgesteld waarin beleid is geformuleerd over het gebruik van het water in Zeeburg door de waterrecreatie. In de nota wordt op hoofdlijnen aandacht besteed aan IJburg.

Los van de planvorming wordt het stadsdeel regelmatig benaderd door bewoners(groepen) die initiatieven aandragen op het gebied van waterrecreatie, hetzij de aanleg van afmeervoorzieningen hetzij het opstarten van een waterrecreatieve onderneming. Ofschoon het stadsdeel hier kansen ziet en waterrecreatie wil stimuleren, wordt onderkend dat knelpunten kunnen ontstaan zoals het illegaal afmeren en het claimen van openbare ruimte.

Er is nog geen concrete planvorming mogelijk voor de realisatie van jachthavens, desondanks is het gewenst de planning van zowel openbare en privé afmeervoorzieningen als ligplaatsen in jachthavens op elkaar af te stemmen wat betreft marktvrage, doelgroepen en fasering.

Naast de ontwikkelingen in het ruimtegebruik geven fysieke beperkingen aanleiding tot beleidsvorming. In het Buitenwaterplan (niet vastgesteld; zie bijlage 4) en de Ecologische Verbindingszone (vastgesteld in 2007) staan de grenzen aangegeven van de (betonde) vaargeulen, de toegestane vaarsnelheden, de waterdiepten en de zone waar verlanding mogelijk is en ontwikkeling van waterplanten te verwachten is. Dit luwe en natuurvriendelijke karakter bepaalt in sterke mate de recreatieve gebruiksfuncties van het water rond de Zuidbuurt.

Doel

Dit beleidskader heeft als doel de locaties te benoemen waar en onder welke randvoorwaarden het aanleggen van steigers en het afmeren van pleziervaartuigen is toegestaan. Dat schept zekerheid naar de bewoners en initiatiefnemers toe en voor het stadsdeel de mogelijkheid om te handhaven en toe te zien op een goede ordening van het oever- en watergebruik. Min of meer gekoppeld aan het handhavingvraagstuk speelt de vraag hoe groot de behoefte aan lig- en afmeerplaatsen is op IJburg en hoe het aanbod daar op afgestemd kan worden. In deze notitie zal kort worden ingegaan op de vraag naar ligplaatsen.

Dit beleidskader is opgesteld door stadsdeel Zeeburg in overleg met projectbureau IJburg, Waternet, Binnenwaterbeheer, IBA en DRO.

Plangebied

De Zuidbuurt ligt ten zuiden van de Steigerdam aan de luwe zijde van het Steigereiland. Het is een groen woongebied met circa 900 woningen in stedelijke laagbouw en kleinschalig gestapelde blokken. Bij een gemiddelde woningbezetting van 2,7 zullen er ongeveer 2500 mensen in de Zuidbuurt komen wonen. Aan de westzijde van de Zuidbuurt, in de geluidzone van de A-10 ligt een bedrijventerrein. Verder zijn er enkele voorzieningen (gepland) zoals een basisschool, kinderdagverblijven, horeca, een zorgpunt, enkele maatschappelijke en culturele voorzieningen, een park en speelplekken. De voorzieningenkaart is opgenomen in bijlage 5. De Zuidbuurt wordt ontsloten door middel van drie vaste bruggen. Brug 2001 (Ennëus Heermabrug) en brug 2002 (Middentoegangsbrug) hebben een doorvaarthoogte van respectievelijk 5.60m en 2.80m (t.o.v. NAP-0.20m). De fietsbrug (2037) die de Zuidbuurt verbindt met het Diemerpark heeft een doorvaarthoogte van 2.30m (t.o.v. NAP-0.20m). De totale kade- en oeverlengte van de Zuidbuurt bedraagt circa 1520 meter. De oevers (zachte kering) hebben een groene inrichting met een talud van 1:2.55m en de kruinhoogte is vastgesteld op 1.80m (t.o.v. NAP-0.20m). De kade aan de J.O. Vaillantlaan ligt op 1.60m (t.o.v. NAP-0.20m). Rond Steigereiland is een vaargeul aangelegd. Deze heeft een diepte van NAP-2.25m. Hierdoor is het mogelijk om aan de randen van het Steigereiland te komen. De vaardiepte daarbuiten varieert tussen 1.75m (+ of - 0.20 m) in de zomer en 1.55 (+ of - 0.20 m.) in de winter.

Uitgangspunten

Voor het afmeren van boten in de Zuidbuurt is in het Stedenbouwkundig Plan (2000) een aantal locaties aangewezen waar dit gewenst is, vervolgens zijn in Uitwerkingsplan 4 (2001) de locaties vastgelegd (zie bijlage 3).

In het Inrichtingsplan Hoofdstructuur openbare ruimte Steigereiland (2002) zijn voor de Zuidbuurt drie locaties (aan de kade bij de J.O. Vaillantlaan, aan de westoever in het verlengde van het Rodrigo Zamoranopad en bij het Steigerpark) aangewezen voor zogenaamde recreatiesteigers waarvoor een principeontwerp is vastgesteld. Van de recreatiesteigers in de Zuidbuurt is alleen planvorming voor de steiger aan de kade bij de J.O. Vaillantlaan in ontwikkeling. Voor deze steiger ligt een definitief ontwerp ter vaststelling. Onderstaande uitgangspunten hebben geen betrekking op de recreatiesteiger. Wel wordt in dit beleidskader ingegaan op de functie (o.a. tijdelijk afmeren) van deze steiger.

In het ligplaatsenplan voor Haveneiland en Rieteiland zijn uitgangspunten beschreven die deels als basis dienen voor de afmeervoorzieningen in de Zuidbuurt.

Voor het aanleggen van afmeervoorzieningen en het afmeren van boten in de Zuidbuurt zijn op basis van bovengenoemde documenten de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- afmeren is toegestaan aan kaden en oevers;
- voor afmeervoorzieningen wordt gebruik gemaakt van steigers;
- het is niet toegestaan andere voorzieningen dan steigers te gebruiken voor het afmeren;
- de steigers worden, volgens een op te stellen PvE, uitgevoerd met dezelfde materialen en detaillering;
- de steigers worden drijvend uitgevoerd, tenzij anders aangegeven;
- de steigers liggen loodrecht op de oever (de steiger aan de Steigerdam uitgezonderd);
- via loopplanken zijn de steigers bereikbaar;
- alle steigers moeten op de koppen worden voorzien van drenkelingentrappen;
- er worden geen nutsvoorzieningen aangeboden;
- er wordt onderscheid gemaakt in steigers voor ligplaatsen (permanent afmeren) en voor aanlegplaatsen (tijdelijk afmeren);
- de regels met betrekking tot het afmeren en gebruik van de steigers wordt middels bebording kenbaar gemaakt;
- de steigers met ligplaatsen (voor permanent afmeren) zijn bedoeld voor de kleine watersport (kano's, roeiboten, open zeil- en motorboten niet langer dan 7 meter); de steigers met aanlegplaatsen (voor tijdelijk afmeren) kunnen ook gebruikt worden door grotere (plezier)vaartuigen.

Randvoorwaarden

Voor Steigereiland c.q. de Zuidbuurt geldt een aantal randvoorwaarden dat bepalend is voor de locaties waar en de wijze waarop steigers kunnen worden aangelegd. De randvoorwaarden zijn aangegeven op de openbare ruimtkaart in bijlage 2 en in bijlagen 3, 4 en 6 en hebben betrekking op de volgende aspecten:

Planologisch-juridische randvoorwaarden

Voor de aanleg van een steiger is een bouwvergunning vereist die, tot de overdracht van het gebied aan Stadsdeel Zeeburg een feit is, wordt aangevraagd bij Dienst Milieu & Bouwtoezicht. DMB toetst aan het bestemmingsplan. Eveneens wordt een melding gemaakt in het kader van het Bouwstoffenbesluit.

Gelijktijdig met de aanvraag voor de bouwvergunning wordt het steigerontwerp voorgelegd aan Waternet in verband met de aanvraag voor een ontheffing op de Keur van het hoogheemraadschap AGV voor het bouwen aan de primaire waterkering.

Het plan wordt door DMB ook voorgelegd aan Binnenwaterbeheer Amsterdam die adviseert of een vlot en veilig scheepvaartverkeer kan worden gewaarborgd.

In de uitwerkingsplannen voor het Steigereiland zijn afmeervoorzieningen op enkele locaties geregeld. Dit betekent dat de aanleg van steigers buiten deze locaties uitsluitend middels een Projectbesluit of buitenplanse ontheffing (artikel 3.10 en 3.23 Wro) kan worden gerealiseerd. De bestemmingsplangrens ligt op 10 meter van de kade en oevers (zie bijlage 2). Het aanleggen van steigers buiten deze plangrens is eveneens alleen mogelijk via Projectbesluit of buitenplanse ontheffing. Een artikel 3.23 procedure volstaat voor zover de bouwaanvraag (steiger) voldoet aan de volgende twee randvoorwaarden: 1°: bruto-vloeroppervlak is niet groter dan 25m² én 2°: het bouwwerk, geen gebouw zijnde (de steiger i.c.) is gemeten vanaf het aansluitende terrein niet hoger dan 5 meter.

Infrastructurele randvoorwaarden

Ten zuidwesten van de Zuidbuurt ligt in de ondergrond een zone met hoogspanningskabels en een zone voor gastransport. In deze zones mogen geen palen of andere funderingen worden aangebracht (zie bijlage 2).

Waterstaatkundige randvoorwaarden

Het water rond Steigereiland behoort tot het buitenwater van het IJmeer/Markermeer waardoor de oevers volgens de eisen van een zgn. primaire waterkering moeten worden ingericht. Alle waterkeringen hebben een beoordelingsprofiel die de waterkerende functie, binnen vastgestelde marges, moet garanderen. Aan het beoordelingsprofiel mogen geen beschadigingen ontstaan.

Onderdeel van de waterkeringconstructie is de steenbestorting (en matten) op de bodem. Het is niet toegestaan in de matten en het stortsteen, die binnen de kernzone (tot 4.70m uit de ontwerpwaterlijn) vallen funderingsconstructies, aan te brengen. Daarbuiten is het aanbrengen van palen slechts toegestaan op voorwaarde dat de ondergrond weer in dezelfde staat wordt

teruggebracht als voor de uitvoering van het werk. In bijlage 6 is het profiel van de waterkering (gebaseerd op het leggerprofiel) opgenomen die bepalend is voor de vergunningverlening.

Vanaf de kruinlijn loopt een inspectiepad van 3 meter breed dat te allen tijde toegankelijk moet zijn voor de waterbeheerders. Ook hier zijn geen steigerconstructies toegestaan.

Eén van de uitgangspunten van dit beleidskader is dat de steigers drijvend worden aangelegd, dit heeft onder andere te maken met de voorwaarde dat onderhoudswerkzaamheden aan het water, de kering en de oevers verricht moet kunnen worden. Drijvende steigers zijn eenvoudiger tijdelijk te verplaatsen.

De kosten van het aanpassen van de steigers als gevolg van toekomstige ophoging en onderhoud van de waterkering zijn voor de houder van de steiger.

Waterloopkundige randvoorwaarden

Het streefpeil van het buitenwater bevindt zich tussen NAP - 0.40m en NAP - 0.20m. Een peil van NAP + 0.30m komt in het algemeen niet vaak voor. Droogvallen of extreme peildaling kan vaker voorkomen. Normale peilfluctuaties kunnen door drijvende steigers opgevangen worden. Het afmeren van vaartuigen in de Zuidbuurt is in alle omstandigheden op eigen risico.

Nautische randvoorwaarden

Iedereen die met een vaartuig gebruik maakt van openbaar Amsterdams gemeentewater en/of afmeert, is binnenhavengeld verschuldigd. Als betalingsbewijs wordt een stickervignet uitgegeven. Aan de hand van deze registratie en de regels die per steiger gelden, kan BBA handhaven. Deze randvoorwaarden gelden niet indien het beheer van steigers onder de verantwoordelijkheid van een vereniging van bewoners valt (zie Handhaving en beheer, p.13.)

Aangezien de vraag naar ligplaatsen het aanbod mogelijk zal overtreffen en de steigers zo optimaal mogelijk benut moeten worden, wordt streng toegezien op slecht onderhouden/half gezonken boten.

Tussen de eilanden liggen betonde vaargeulen waar steigers niet zijn toegestaan. Dit heeft op enkele locaties gevolgen voor de maximum lengte van de steigers.

In het luwe water aan de zuidkant van IJburg is snelvaren verboden, bovendien is de maximum vaarsnelheid in het gebied teruggebracht tot 7,5km/u (rond de eilanden) en 12 km/u (in de betonde vaarwegen). Ook hierop zal vanwege de woonfunctie van het gebied worden gehandhaafd.

Beheertechnische randvoorwaarden

Het claimen van openbare ruimte is niet toegestaan, dit betekent dat het inspectiepad dat op de kruin van de gehele oever van de Zuidbuurt loopt te allen tijde toegankelijk en vrij moet zijn van obstakels in welke vorm dan ook.

Aangezien in de Zuidbuurt geen privé kavels direct aan het water grenzen zijn de steigers in principe openbaar. Dat wil zeggen dat geen eigen afmeervoorzieningen en/of reserveringsbordjes mogen worden geplaatst. Wel zijn diverse (in overleg met het stadsdeel vast te stellen) beheersconstructies mogelijk.

Bebording geeft per steiger aan welke regels gelden en welke vaartuigen mogen afmeren. In de gehele Zuidbuurt is het niet toegestaan beheerderboten en/of woonboten af te meren. Voor de gehele rietzone geldt een afmeerverbod. Eveneens is het niet toegestaan af te meren aan de drenkelingentrappen.

Bedrijfseconomische randvoorwaarden

De ambitie is om op enkele locaties op IJburg (en Zeeburgereiland) jachthavens te realiseren. Hoewel er nog geen concrete planvorming mogelijk is voor de realisatie van jachthavens, is het niet gewenst om met het dit beleidskader dezelfde doelgroep te bedienen aangezien dit een gezonde exploitatie van toekomstige jachthavens in het gebied belemmert.

Geografische randvoorwaarden

De ligging van de Zuidbuurt in een baai aan luw water; de verlanding van de oever aan de Diemerzeedijk; de ligging van de vaargeul direct aan de oever; de woonfunctie van de Zuidbuurt, het verzorgingsgebied van de voorzieningen en de nabijheid van kwetsbaar gebied (Speciale Beschermingszone IJmeer) leiden ertoe dat het water rond de Zuidbuurt voornamelijk geschikt is voor de kleinschalige watersport (kanoen, roeien, varen met kleine open zeil- en motorboten). Dit type waterrecreatie is in Amsterdam in sterke mate vertegenwoordigd en veelal gesitueerd in openbaar water, langs kaden en oevers. Aangezien de Zuidbuurt vooral een woonfunctie heeft, zullen kinderen en andere bewoners een belangrijke doelgroep zijn. Middels bebording zal worden aangegeven dat het afmeren van pleziervaartuigen langer dan 7 meter niet is toegestaan, tenzij anders aangegeven.

Stedenbouwkundige randvoorwaarden

Om het eilandkarakter visueel in stand te houden is het van belang dat de hoeken van het eiland vrij blijven van steigers. Om ook vanuit de binnenstraten zicht op het water te behouden, is het niet gewenst dat de gehele oeverlijn van de Zuidbuurt dichtslibt met vaartuigen. Tegenover blok 115 worden platforms aangelegd ten behoeve van woningbouw. Tussen de platforms zijn uit privacyoverwegingen geen openbare steigers toegestaan.

Voor een uniforme uitstraling van de steigers is het van belang dat alle steigers dezelfde materialisatie en detaillering kennen. Voorkomen moet worden dat de openbare ruimte een rommelige aanblik krijgt door verschillend uitgevoerde afmeervoorzieningen waardoor enerzijds verwaarlozing in de hand wordt gewerkt en anderzijds openbare ruimte te makkelijk geclaimd kan worden.

Milieutechnische randvoorwaarden

Voor IJburg is het bouwstoffenbesluit van toepassing. Dat wil zeggen dat uitlogende materialen voor de bouw van steigers niet zijn toegestaan. Bovendien geldt voor IJburg het stand still beginsel, wat inhoudt dat het water door de aanleg van IJburg niet in kwaliteit achteruit mag gaan. Zo is het gebruik van milieubelaste middelen tijdens reparatie- onderhoudswerkzaamheden aan de vaartuigen en steigers verboden. Aangezien geen strooizout e.d. gebruikt mag worden, is het noodzakelijk dat de steigers voorzien zijn van stroeve dekdelen. Voor het gebruik van hardhout in de openbare ruimte is de afspraak gemaakt dat alleen gecertificeerd FSC hout wordt toegepast.

Ecologische randvoorwaarden

Langs de gehele oever van de Zuidbuurt zijn als onderdeel van de waterkering rietstekken ingepland. Schade aan de rietzone en verstoring van de ecologie mag niet voorkomen. Dit heeft consequenties voor de aanleg van de steigers: buiten de rietzone en via loopplanken bereikbaar.

Vraag naar afmeervoorzieningen

Om het aantal potentiële ligplaatshouders te kunnen bepalen, is een voorzichtige inschatting gemaakt die uitgaat van 1 boot per 25 inwoners, gemiddeld voor de totale toekomstige bevolking van IJburg.* Voor Steigereiland zou dat betekenen dat ongeveer 100 bewoners een boot zullen hebben. Een deel van de bewoners zal er voor kiezen het vaartuig in een jachthaven onder te brengen. In Nederland geldt dat voor 80% van de recreatievloot. In Amsterdam is het omgekeerde aan de orde en ligt slechts 20% van de gebiedseigen boten in een jachthaven. Dat heeft te maken met het type vaartuig dat sterk vertegenwoordigd is in Amsterdam, de open zeil- en motorboten, sloepen en andere bijboten. De veronderstelling is dat IJburgbewoners vaker dan andere Amsterdammers in het bezit zijn van grotere vaartuigen vanwege de ligging aan het buitenwater en dus eerder zullen kiezen voor een ligplaats in een jachthaven. Anderzijds is het aanbod van nieuwe ligplaatscapaciteit in havens (nog) beperkt en zal er toch overwogen worden ligplaats te nemen in openbaar water.

De monitor IJburg 2008 (O+S, juli 2008) concludeert dat één op de vijf huishoudens op IJburg de beschikking heeft over een boot. Een derde van de bootbezitters (33%) heeft een ligplaats bij IJburg. De bootbezitters die op de Rieteilanden wonen, hebben vaker een ligplaats bij IJburg dan de bewoners van Steigereiland. Bijna alle bootbezitters die geen ligplaats bij IJburg hebben (96%) zouden dat wel willen. Bijna tweederde van hen (64%) zou dan kiezen voor een plek in een jachthaven en ruim een derde (36%) voor een openbare ligplaats.

Van de IJburgbewoners die geen boot hebben, zegt de helft wel een ligplaats bij IJburg te willen hebben als zij een boot zouden aanschaffen. Van deze groep kiest de meerderheid (62%) voor een openbare ligplaats en 38% voor een plaats in een jachthaven.

Op basis van de aanname en de monitorgegevens zullen in de Zuidbuurt naar schatting 80 booteigenaren kiezen voor een ligplaats in het openbare water. Aangezien de Zuidbuurt aan luw water is gelegen met lokaal ondiepten zal met name de kleine watersport (open zeil- en motorboten, kano's en roeiboten) sterk vertegenwoordigd zijn. Eigenaren van grotere boten zullen gestimuleerd worden ligplaats te nemen in een haven. Het afmeren van pleziervaartuigen langer dan 7 meter wordt in dit deel van IJburg vanwege genoemde randvoorwaarden niet toegestaan. Uitzonderingen zijn het incidenteel afmeren van bedrijfsvaartuigen/rondvaartboten ter gelegenheid van evenementen of in het geval van school- en/of bedrijvenbezoek.

Aan de westkant van de Zuidbuurt zijn bedrijven gevestigd die mogelijk belangstelling hebben voor het incidenteel afmeren van bedrijfsvaartuigen en/of rondvaartboten ten behoeve van bijvoorbeeld bedrijfsexcursies en/of zakelijk bezoek. Verder is het aannemelijk dat er, naast tijdelijk afmeren, belangstelling zal zijn voor ligplaatsen voor bedrijfsvaartuigen. Hier zal het stadsdeel een apart beleidskader voor vaststellen.

* Ter vergelijking, het Nederlandse gemiddelde is 1 boot per 100 inwoners.

De school die aan de oostkant in de nabijheid van het park is gevestigd, is in verband met schoolevenementen of uitstapjes wellicht geïnteresseerd in afmeermogelijkheden.

De verwachting is dat er, bij andere IJburgbewoners met een boot, behoefte zal zijn Steigereiland *tijdelijk* aan te doen voor een bezoek (aan het park, horeca, andere bewoners etc). Dit zal voornamelijk het geval zijn in het zomerseizoen en op enkele zonnige weekenden in het voor- en naseizoen. De hoeveelheid is niet van te voren in te schatten en is over het algemeen sterk afhankelijk van het aanbod.

Locaties voor afmeervoorzieningen

Op basis van de uitgangspunten, de randvoorwaarden en de vraag naar ligplaatsen is bepaald welke locaties onder welke voorwaarden in aanmerking komen voor de aanleg van steigers.

De locaties (zie ligplaatsenkaart in bijlage 1) zijn onder te verdelen in de volgende typen steigers:

- steigers met ligplaatsen (locaties 1a, 1b en 1c)
- steigers met aanlegplaatsen (locatie 2)
- recreatiesteiger (locatie 3)
- vlotsteiger (locatie 4)

Locatie 1a, 1b en 1c (steigers met ligplaatsen)

De locaties die op de kaart zijn aangeduid met 1a, zijn plekken waar steigers met ligplaatsen voor bewoners zijn toegestaan. Er is zoveel mogelijk aangesloten op de nabijheid van woningen. Dat wil zeggen aan de oost- en zuidoever.

Aan de oostoever zijn de steigers met een lengte van 15 m. twee aan twee aan weerszijden en in het verlengde van de dwarsstraten gegroepeerd. Het zicht op het water vanuit de dwarsstraten wordt hierdoor niet belemmerd, maar nog net zichtbaar is dat hier waterrecreatieve activiteiten plaatsvinden. De steigers (eveneens maximaal 15 meter lang) aan de zuidoever zijn geconcentreerd op twee locaties, aangehaakt op wensen van bewoners.

Een derde mogelijke locatie (op de kaart aangeduid met 1b) is indicatief omdat nog niet bestuurlijk is besloten of deze plek wordt voorzien van een oeverplatform ten behoeve van woningen. Indien besloten wordt tot aanleg van het platform, zijn steigers niet toegestaan op deze locatie.

Op locatie 1c zijn steigers met ligplaatsen toegestaan voor de waterrecreatieve activiteiten die stichting Vrijburcht voor de buurt gaat organiseren.

Om afmeervoorzieningen op de locaties 1a en 1b mogelijk te maken is een Projectbesluit of buitenplanse ontheffing (artikel 3.10 en 3.23 Wro) noodzakelijk, aangezien het uitwerkingsplan hier geen steigers toestaat.

Locatie 2 (steigers met aanlegplaatsen)

In de Zuidbuurt zijn op twee locaties steigers toegestaan waar pleziervaartuigen tijdelijk kunnen afmeren. Eén steiger ligt aan de westoever bij het bedrijventerrein. Een tweede locatie voor een steiger waar tijdelijk afmeren is toegestaan ligt ter hoogte van het park aan de oostkant van het eiland, parallel aan de Steigerdam. Beide steigers liggen in de nabijheid van de vaste bruggen die Steigereiland ontsluiten. Via deze bruggen kunnen ook grotere vaartuigen weer snel het grote vaarwater op.

Voor deze steigers geldt dat ze robuuster worden uitgevoerd in verband met het afmeren van grotere (bedrijfs)vaartuigen zoals rondvaartboten.

De bebording zal aangeven welke bloktijden zullen gelden voor het tijdelijk afmeren. Incidenteel (bijvoorbeeld naar aanleiding van een evenement) is afmeren van grotere vaartuigen aan de afmeervoorzieningen toegestaan. Hiervoor zal een reserveringsregeling worden opgesteld die d.m.v. bebording kenbaar wordt gemaakt aan andere passanten en gebruikers.

Locatie 3 (recreatiesteiger)

In het Stedenbouwkundig Plan van Steigereiland is een aantal recreatiesteigers gepland waaronder één in de Zuidbuurt aan de kade in het verlengde van de J.O. Vaillantlaan. Deze steiger is bestemd als zitsteigers, in- en uitstapplaats voor kanoërs en voor het afmeren van kleine vaartuigen. Voor deze steiger is reeds een definitief ontwerp vastgesteld.

In feite is dit een derde locatie waar pleziervaartuigen tijdelijk kunnen afmeren (zie ook locatie 2).

Locatie 4 (vlotsteiger)

Ter hoogte van blok 104 waar stichting Vrijburcht gehuisvest is, is ten behoeve van de culturele activiteiten van Vrijburcht een steiger toegestaan. Een reserveringsregeling ten behoeve van de culturele activiteiten zal, indien nodig, worden opgesteld en kenbaar gemaakt middels bebording.

Naast het tijdelijk plaatsen van een projectiescherm, kan deze steiger gebruikt worden als in- en uitstapplaats voor kanoërs en als zitsteiger. Om deze steiger mogelijk te maken is een Projectbesluit of buitenplanse ontheffing (artikel 3.10 en 3.23 Wro) noodzakelijk, aangezien het uitwerkingsplan hier geen steigers toestaat.

Handhaving en beheer

Bij de handhaving en het beheer van de oevers, kaden en het water rond de Zuidbuurt zijn verschillende partijen betrokken: stadsdeel Zeeburg, Dienst Binnenwaterbeheer Amsterdam, Rijkswaterstaat en Waternet. Tussen het stadsdeel, Projectbureau IJburg BBA en Waternet vindt, zolang het gebied nog niet is overgedragen, regulier overleg plaats om het toekomstig beheer goed op elkaar af te stemmen.

Voor IJburg is de Verordening op de Haven en het Binnenwater (VHB) geldig. Dat betekent dat het waterteam van de regiopolitie en de KLPD, Haven Amsterdam, stadsdeel Zeeburg en de Dienst Binnenwaterbeheer op grond van deze verordening (overeenkomstig het bepaalde in de verordening op de stadsdelen) kunnen handhaven.

Stadsdeel Zeeburg

Het stadsdeel heeft een ordeningsbevoegdheid zodra het gebied is overgedragen. De ordeningsbevoegdheid betreft de oevers en dat deel van het water dat onderdeel uitmaakt van de openbare ruimte. Dit betekent dat het stadsdeel verantwoordelijk is voor onderhoud en beheer van steigers waar tijdelijk afmeren is toegestaan. Door middel van bebording zal het stadsdeel aangeven welke regels gelden met betrekking tot het afmeren en gebruik van de steigers.

Voor de steigers met ligplaatsen (permanent afmeren) geldt ook dat het stadsdeel er op toe zal zien dat het claimen van openbare ruimte wordt tegengaan. Het stadsdeel is wel bereid te kijken naar constructies waarin beheer en gebruik van de steigers onder voorwaarden in handen wordt gegeven van een vereniging van bewoners/bedrijven. Het toezicht op deze voorwaarden komt dan ook daar te liggen.

Binnenwaterbeheer Amsterdam

Deze dienst kan, op verzoek van het stadsdeel of projectbureau IJburg zolang het gebied nog niet is overgedragen, verkeersbesluiten nemen als dat past binnen de nautische randvoorwaarden. Zo zou er om ordeningstechnische redenen op grond van de VHB een verkeersbesluit genomen kunnen worden waarmee het afmeren van pleziervaartuigen aan bepaalde kaden en steigers wordt verboden c.q. onder voorwaarden toegestaan.

BBA is als nautisch vaarwegbeheerder verantwoordelijk voor een vlot en veilig scheepvaartverkeer. Het toezicht houden en handhaven gebeurt op basis van de Scheepvaartverkeerswet (SVW), het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) en de Verordening op de Haven en het Binnenwater (VHB). In het verlengde hiervan voert BBA de Wrakkenwet uit, de aanpak van verwaarloosde vaartuigen en verkeerd afmeren.

Waternet

Waternet neemt namens de gemeente Amsterdam het beheer en onderhoud van de bodem op zich. Waternet is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het water en de waterkeringen. Dit houdt in dat Waternet regelmatig onderhoud pleegt aan de watergangen zoals het op diepte houden van de vaargeul rond Steigereiland en het verwijderen van drijfvuil.

Het inspecteert keringen en onderhoudt de natuurvriendelijke oevers. Waternet treedt handelend op in geval verontreiniging dreigt, bijvoorbeeld als gevolg van het plaatsen van vervuilende constructies of materialen in of nabij het water en achterstallig onderhoud aan steigers.

Rijkswaterstaat

Zolang de zeggenschap over het water nog bij Rijkswaterstaat berust, is deze organisatie verantwoordelijk voor het op diepte houden van de vaargeul en het onderhoud aan de bodem.

Financiering en uitvoering

De aanleg van de recreatiesteiger aan de kade in het verlengde van de J.O. Vaillantlaan valt onder de grondexploitatie van Steigereiland. De oplevering van de recreatiesteiger is gepland voor de zomer van 2009. Voor de beheerskosten moet nog dekking worden gezocht.

De steigers (in de inham aan de zuidwestkant) die door Vrijburcht gebruikt gaat worden, zal door de stichting zelf bekostigd worden, net als de investeringen die voor onderhoud en beheer noodzakelijk zijn. Het ontwerp en de detaillering zal worden voorgelegd aan het stadsdeel en Projectbureau IJburg ter afstemming met de voorlopige ontwerpen van de steigers die reeds in de planning staan.

Voor de dekking van de kosten van aanleg en beheer van de overige steigers is nog geen financiering geregeld. Aangezien de ligplaatsen in eerste instantie voor de buurtbewoners zijn, zal de beheersconstructies hierop aangepast moeten worden.

Voor de financiering zijn de volgende opties mogelijk:

- Stadsdeel Zeeburg financiert alle steigers (gefaseerd over 5 jaar). Zowel de steigers met aanlegplaatsen (tijdelijk afmeren) als de steigers met ligplaatsen (permanent afmeren) zijn openbaar toegankelijk.
- Stadsdeel Zeeburg financiert alle steigers en sluit een beheerconstructie af met bewoners van de Zuidbuurt voor de steigers met ligplaatsen (permanent afmeren). De steigers met aanlegplaatsen (tijdelijk afmeren) zijn openbaar toegankelijk.
- Stadsdeel Zeeburg financiert de steigers met aanlegplaatsen (tijdelijk afmeren). De steigers met ligplaatsen (permanent afmeren) worden gefinancierd door een vereniging van bewoners en/of bedrijven die ook verantwoordelijk zijn voor de beheerskosten.

Voor de uitvoering zal het stadsdeel de gewenste beheerconstructie juridisch uitwerken. Voor de steigers wordt een programma van eisen opgesteld. Het stadsdeel zal een onderbouwd gemotiveerd verzoek indienen aan BBA ten behoeve van het orderingsbeheer per steiger met het daaraan gekoppeld beboddingsplan. Voor de kosten van het beboddingsplan is nog geen dekking beschikbaar.

BIJLAGEN

- 1. Ligplaatsenkaart Steigereiland Zuidbuurt**
- 2. Openbare ruimtekaart inclusief randvoorwaarden**
- 3. Plankaart Uitwerkingsplan 4 Openbare Ruimte Steigereiland**
- 4. Buitenwaterplan**
- 5. Voorzieningenkaart Steigereiland**
- 6. Profiel waterkering**